

[Ministeren for offentlige arbejder.]

Landsportoer for breve af laveste vægtsats har været 20 øre siden 1940. Set i forhold til 1914, da taksten var 10 øre, må den foreslåede takst på 25 øre siges at være meget rimelig. Den tilsvarende takst i Norge er 25 øre og i Sverige 20 øre.

Som anført i bemærkningerne til lovforslaget forhøjes portoer for aviser og postindkasseringer som følge af, at de nugældende takster ikke længere er i stand til at give dækning for de stigende udgifter til arbejdets udførelse.

For begge forsendelsesarter gælder, at der har været stigning i deres antal siden takstforhøjelsen i 1946.

Med hensyn til avisportoer er der foreslået den samme procentvise forhøjelse af portoer (nummerporto og overvægtsporto) for dagblade og andre aviser (månedblade, ugeblade etc.).

Der er ved denne lejlighed som tidligere ved avisportoens fastlæggelse i sin helhed taget hensyn til, at dagbladene ved deres regelmæssighed til en vis grad kan siges at stabilisere postomdelingen navnlig på landet, medens uge- og månedblade har den modsatte virkning, idet de foreligger til udbringning i højst forskellige mængder den enkelte dag, hvilket medfører, at postvæsenet i København og enkelte større provinsbyer for at holde omdelingstiden nogenlunde konstant må lade en del af disse blade omdele ved tariffønnede bude til en betaling, der ligger betydeligt over den porto, postvæsenet får.

Forhøjelsen af den indenrigske brevtakst medfører, at taksten for breve til de nordiske lande må forhøjes.

Taksterne i den almindelige internationale postudveksling er fastsat i guld, og transitafgifterne for brevpost til udlandet og befordringsafgifterne for luftpostbefordring erlægges i guld. På grund af den i 1949 stedfundne devaluering af den danske krone er det derfor naturligt og i det lange løb nødvendigt at foretage forhøjelse af brevpostportoer til det øvrige udland.

De finansielle virkninger af takstforhøjelserne må ventes at medføre følgende merindtægter:

De i lovforslaget foreslåede ændringer for brevfor­sendelser (indlandet)	ca. 7 060 000 kr.
for postopr­krævninger og postindkasseringer ..	ca. 1 600 000 -
for aviser	ca. 1 400 000 -
eller ialt...	ca. 10 060 000 kr.

De takstforhøjelser, der samtidig vil blive foretaget ved anordning, må ventes at give følgende merindtægter:

Tryksager og vareprøver..	ca. 500 000 kr.
Søndagsbreve	- 50 000 -
Udbetalingskort	- 350 000 -
Kuverter fra postkontohavere til postgirokontoret	- 60 000 -

eller ialt... ca. 960 000 kr.

Forhøjelsen vedrørende brevfor­sendelser til udlandet må ventes at give en merindtægt af ca. 1 635 000 kr.

Den samlede merindtægt kan således anslås til ialt ca. 12 655 000 kr.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Formanden: Udenfor dagsordenen giver jeg først ordet til den højtærede statsminister, for at han kan fremsætte det for hans vedkommende anmeldte lovforslag.

Statsministeren (Hans Hedtoft): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ophævelse af dansk-islandsk forbundslov m. m.

Baggrunden for dette lovforslag er naturligvis Islands ophævelse af forbundet. Det vil erindres, at da altinget i juni 1944 besluttede at erklære den dansk-islandske forbundslov for bortfaldet, og da den islandske republik forfatnings ikræfttræden proklameredes den 17. s. m., var regering og rigsdag ude af funktion. Det er klart, at et forbund som det dansk-islandske ikke kan bortfalde, uden at visse forhold, der har været ordnet ved forbundslov, får deres fremtidige ordning ved lov eller traktat el. lign. Det gjaldt i dette tilfælde de forhold, der omtales i forbundslovens § 6, der lyder således:

„Danske Statsborgere nyder paa Island i enhver Henseende lige Ret med de paa Island fødte islandske Statsborgere, og omvendt.

Hvert af Landenes Statsborgere er fritagne for Værnepligt i det andet Land.

Adgang til Fiskeri paa hvert af de to Staters Søomraader er i lige Grad fri saavel for danske som for islandske Statsborgere uden Hensyn til Bopæl.

Danske Skibe har i Island samme Rettigheder som islandske Skibe, og omvendt.

Danske og islandske Varer og Frembringelser skal gensidig i ingen Henseende kunne behandles ugunstigere end noget andet Lands.“